

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10Sža/11/2012
Identifikačné číslo spisu:	4011200326
Dátum vydania rozhodnutia:	01.08.2012
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Hatalová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2012:4011200326.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a z členov JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Petra Paludu v právnej veci žalobcu: I. J. Z., narodeného X. I. XXXX, štátny príslušník Egyptskej arabskej republiky, trvale bytom W., zastúpeného Mgr. Ivanou Blajskovou, advokátkou so sídlom na Kalinčiakovej ul. 115/4, 831 04 Bratislava, proti žalovanému: Ministerstvo vnútra SR, Úrad hraničnej a cudzineckej polície, Riaditeľstvo hraničnej a cudzineckej polície, Kalvárska 2, 949 01 Nitra, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. p.: UHCP-NR-228-001/2011 z 21. marca 2011, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 4S/91/2011-100 z 27. januára 2012, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 4S/91/2011-100 z 27. januára 2012 m e n í tak, že žalobu z a m i e t a .
Účastníkom náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I.

Konanie pred správnymi orgánmi

Rozhodnutím Oddelenia cudzineckej polície Policajného zboru Nitra č. p.: UHCP-NRNR-P-36-025/2011 z 26. januára 2011 bolo žalobcovi zrušené povolenie na trvalý pobyt na území Slovenskej republiky podľa § 42 ods. 1 písm. a) v spojení s § 39 ods. 2 písm. e) zákona č. 48/2002 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len zákon o pobyte cudzincov) a zároveň mu bola určená lehota na vycestovanie z územia Slovenskej republiky do 30 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti uvedeného rozhodnutia.

Proti rozhodnutiu prvostupňového správneho orgánu podal včas odvolanie žalobca.

Rozhodnutím Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Úradu hraničnej a cudzineckej polície, Riaditeľstva hraničnej a cudzineckej polície č. p.: UHCP- NR-228-001/2011 z 21. marca 2011 bolo napadnuté rozhodnutie potvrdené a odvolanie žalobcu zamietnuté.

II.

Konanie na súde I. stupňa

Žalobou z 13. apríla 2011 žalobca žiadal napadnuté rozhodnutie v spojení s rozhodnutím prvostupňového správneho orgánu zrušiť a vec vrátiť žalovanému na ďalšie konanie a uhradiť mu trovy konania.

Žalobu odôvodnil v podstate tým, že napadnuté rozhodnutie vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci, zistenie skutkového stavu je podľa neho v rozpore s obsahom spisu a ten je zároveň nedostačujúci na posúdenie veci. Poukázal na tú skutočnosť, že správny orgán vo veci postupoval výlučne formalisticky. Nebral do úvahy, okrem skutku uvedeného v § 39 ods. 2 písm. e/ zákona o pobyte cudzincov, aj práva jeho maloletého dieťaťa ako aj to, že nemá ukončené konanie o rozvode, že majetkové vzťahy medzi manželmi nie sú vysporiadané, že má záujem o dieťa a že je riadne zamestnaný, teda je ekonomicky aktívny, integrovaný do spoločnosti a je bezúhonný. Z týchto dôvodov sa domnieval, že žalovaný ani prvostupňový správny orgán vec neposúdili komplexne, vychádzali len z jednostranných zistení, najmä z informácií jeho manželky. Tvrdil, že žalovaný nezohľadnil čl. 3 Dohovoru, teda práva dieťaťa v súvislosti s právami a povinnosťami rodičov a nepostupoval ani v súlade s § 3 ods. 4 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní, lebo nezistil úplne a presne skutočný stav veci.

Žalovaný sa k žalobe vyjadril tak, že zotrval na svojich rozhodnutiach a žiadal žalobu zamietnuť. K podrobnému popisu doterajšieho priebehu konania poukázal na ustanovenia § 42 ods. 1 písm. a/ a § 39 ods. 2 písm. e/ zákona o pobyte cudzincov z ktorých pri svojom rozhodovaní vychádzal. Keďže nepochybne zistil, že žalobca nevedie spoločný rodinný život s manželkou, za ktorým účelom mu bolo vydané prvé povolenie na trvalý pobyt (§ 35 ods. 1 písm. a/) bol tu zákonný dôvod na zrušenie povolenia na trvalý pobyt. Okolnosti súvisiace s kvalitou starostlivosti žalobcu o jeho maloletého syna hodnotil na základe zistených skutočností a to najmä z výpovedí matky (manželky žalobcu) a starej matky dieťaťa, z ktorých vyplývalo, že doteraz neprejavil dostatočný záujem podieľať sa na výchove svojho dieťaťa. Žalovaný je toho názoru, že starostlivosť o dieťa môže žalobca realizovať aj v rozsahu stanovenom rozhodnutím súdu v zmysle vízovej agendy Slovenskej republiky bez nutnosti zachovania povolenia na trvalý pobyt žalobcovi na území Slovenskej republiky.

Krajský súd v Bratislave opierajúc svoj rozsudok najmä o čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd, podľa ktorého každý má právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obydli a korešpondencie rozhodol, že štátny orgán nemôže do výkonu tohto práva zasahovať okrem prípadov, ktoré sú v súlade so zákonom a nevyhnutné v demokratickej spoločnosti v záujme národnej bezpečnosti, verejnej bezpečnosti, hospodárskeho blahobytu krajiny, predchádzania nepokojom a zločinnosti, ochrany zdravia alebo morálky alebo ochrany práv a slobôd iných.

Žalovaný správny orgán v rámci vykonaného dokazovania vo svojich rozhodnutiach neuvádza, že by vykonávanie rodičovského práva žalobcu - stýkanie sa so synom, ohrozilo záujem národnej bezpečnosti, verejnej bezpečnosti, hospodárskeho blahobytu krajiny, predchádzania nepokojom a zločinnosti, ochrany zdravia alebo morálky alebo ochrany práv a slobôd iných, tak ako to predpokladá čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd.

Súd konštatoval v rozsudku, že z obsahu spisu ako aj zo samotných rozhodnutí, resp. ich zdôvodnení vyplýva, že žalovaný rigorózne vyhodnocoval iba okolnosti súvisiace s rozpadom manželstva žalobcu. Argumentáciu žalobcu ohľadom starostlivosti a vôle podieľať sa na výchove svojho syna žalovaný vyhodnotil povrhu a pre nedostatočné zdôvodnenie svojho rozhodnutia smerom k starostlivosti o dieťa a právam rodiča (žalobcu) súvisiacich s jeho dieťaťom sa javí, že jeho správna úvaha vychádzala iba z jednostranného uhla pohľadu, pohľadu manželky žalobcu.

Správny poriadok v ustanoveniach § 46 a § 47 vymedzuje obsahové a formálne náležitosti rozhodnutia. Dôležitou súčasťou rozhodnutia je odôvodnenie rozhodnutia, ktoré musí nadväzovať na výrokovú časť rozhodnutia. Správny poriadok zakotvuje povinnosť uviesť v odôvodnení rozhodnutia všetky podstatné skutočnosti, ktoré boli podkladom rozhodnutia.

Na základe uvedených dôvodov krajský súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie žalovaného je potrebné zrušiť podľa ust. § 250j ods. 2 písm. d) O.s.p. a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. O trovách konania súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 O.s.p., nakoľko žalobca mal úspech v konaní, preto mu súd proti žalovanému priznal právo na náhradu trov konania a to vo výške 462,61 €.

III.

Odvolanie

Proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný. Odvolanie odôvodnil tým, že „bolo nesporne preukázané, že žalobca nevedie riadny rodinný život, nežije so svojou manželkou v spoločnej domácnosti a manželstvo neplní účel, na ktoré bolo uzavreté, čo potvrdil aj samotný žalobca v zápisnici zo dňa 08.12.2010, č. p.: UHCP-NR-NR-P-693-011/2010 spísanej podľa § 22 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. na Oddelení cudzineckej polície PZ Nitra. Tak isto samotný žalobca uviedol, že svojho syna Y. I. Z. vidí raz za tri týždne i napriek tomu, že je dohoda každý druhý týždeň. V prípade žalobcu prišlo k rozhodujúcej skutočnosti a to, že žalobca nevedie riadny rodinný život, nežije so svojou manželkou v spoločnej domácnosti a manželstvo neplní účel, na ktoré bolo uzavreté. Zákon č. 48/2002 Z.z. účinný do 31.12.2011 upravoval podmienky vstupu a pobytu cudzincov na území Slovenskej republiky a upravoval udelenie, resp. obnovenie rôznych druhov pobytov na území Slovenskej republiky. Povolenie na trvalý pobyt na území Slovenskej republiky podľa § 35 ods. 1 písm. a) zákona č. 48/2002 Z. z. je viazané na konkrétnu osobu manželky - v tomto prípade na pani PhDr. I. Y..

Krajský súd v Bratislave v odôvodnení rozsudku uviedol, že žalovaný rozvinul svoju správnu úvahu, na základe ktorej dospel k záveru, že žalobca môže účinne vykonávať svoje rodičovské práva aj vízovým stykom s maloletým dieťaťom, pričom žalovaný sa domnieva, že preskúmaným rozhodnutím nedošlo k obmedzeniu práva žalobcu na rodinný život.

Krajský súd v Bratislave podľa názoru žalovaného nesprávne posúdil prejednávajúcu vec, pretože žalobcu správny orgán nevyhostoval z územia SR, teda v prípade žalobcu nebolo zo strany správnych orgánov začaté konanie o jeho vyhostení z územia Slovenskej republiky, ale k zrušeniu povolenia na trvalý pobyt na území Slovenskej republiky z už vyššie uvedených dôvodov. V zmysle čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“) sa správne orgány zaoberali súkromným a rodinným životom žalobcu, a to aj s ohľadom na jeho maloletého syna, avšak vyhodnotili, že zrušenie povolenia na trvalý pobyt, ktorý mu bol udelený za účelom zlúčenia s manželkou nepredstavuje neprimeraný zásah do súkromného a rodinného života žalobcu. Z dôvodu, že žalobca má na území Slovenskej republiky maloleté dieťa mal aj má možnosť znova požiadať o povolenie na pobyt (napr. prechodný pobyt na účel zamestnania) Po preskúmaní prípadu žalobcu bolo zistené, že do dnešného dňa tak neučinil a nepožiadaval o udelenie pobytu na území Slovenskej republiky od doby kedy vycestoval z nášho územia. Žalovaný z vyššie uvedených dôvodov tohto odvolania navrhol vydanie rozsudku, že Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 4S 91/2011-100 zo dňa 27. januára 2012 ruší a žalobu podanú žalobcom 14. apríla 2011 zamietá, napadnuté rozhodnutia žalovaného potvrdzuje. Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Zástupkyňa žalobcu v rozsiahlom vyjadrení k odvolaniu žalovaného poukázala na všetky fakty i právne predpisy konštatované v napadnutom rozsudku, akcentujúc najmä vzťah žalobcu a jeho syna, ako aj právo nenarušiteľnosti súkromia a väzieb rodičov a detí zásahmi orgánov moci. Navrhla potvrdiť rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 4S/91/2011-100 z 27. januára 2012 a priznať trovy konania v sume 134,79 Eur.

IV.

Konanie na odvolacom súde

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku), preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 OSP s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený 1. augusta 2012 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku).

Najvyšší súd Slovenskej republiky bez toho, aby sa sústredil na posúdenie merita veci najprv skúmal špeciálne podmienky na konanie o žalobe proti rozhodnutiu a postupu správneho orgánu v zmysle

všeobecných ustanovení o správnom súdnictve OSP a druhej hlavy piatej časti OSP - §§ 244 až 250k.

Podľa § 244 ods. 1 a 2 v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy. V správnom súdnictve preskúmajú sudy zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov štátnej správy, orgánov územnej samosprávy, ako aj orgánov záujmovej samosprávy a ďalších právnických osôb, ako aj fyzických osôb, pokiaľ im zákon zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy (ďalej len "rozhodnutie správneho orgánu").

Podľa § 247 ods. 1 OSP podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu.

Odvolací súd rozhodujúc o odvolaní proti rozsudku krajského súdu preskúmajúc rozhodnutie žalovaného z 21. marca 2011, zo spisu zistil, že rozhodnutím žalovaného bolo potvrdené rozhodnutie prvostupňového orgánu, ktorým bolo zrušené rozhodnutie o povolení na trvalý pobyt na území Slovenskej republiky udelené na obdobie piatich rokov od 13. decembra 2006 do 13. decembra 2011. Proti rozhodnutiu žalovaného z 21. marca 2011 bola podaná žaloba 14. apríla 2011, teda pred uplynutím platnosti povolenia - pred 13. decembrom 2011, avšak krajský súd o podanej žalobe rozhodol tak, že napadnuté rozhodnutie žalovaného zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Stalo sa tak rozsudkom z 27. januára 2012.

Podľa § 41 ods. 1, písm. c/ zákona o pobyte cudzincov (zák. č. 48/2002 Z. z.) povolenie na trvalý pobyt zanikne, ak cudzincovi sa skončila platnosť udeleného prvého povolenia a o ďalšie povolenie nepožiadala.

Bez ohľadu na to, či žalobca bol napadnutým rozhodnutím žalovaného o zrušení povolenia na trvalý pobyt ukrátený na svojich právach alebo nie, jeho povolenie na trvalý pobyt na území Slovenskej republiky zaniklo 13. decembra 2011.

Výrok krajského súdu 27. januára 2012 o zrušení napadnutého rozhodnutia správneho orgánu preto bol fakticky už len akademickým výrokom o porušení práve žalobcu, ktoré zaniklo uplynutím lehoty zo zákona 13. decembra 2011, ale správne mala byť žaloba zamietnutá s poukázaním v odôvodnení rozsudku na tento fakt - práva žalobcu nemohli byť po zrušení napadnutého rozhodnutia, konaním žalovaného po uvedenom 13. decembri 2011 nijako konvalidované, pre zánik práva povolenia na trvalý pobyt - zo zákona.

Vzhľadom na to, že Občiansky súdny poriadok neobsahuje špeciálne ustanovenie ako rozhodnúť v prípade práva, ktoré zaniklo, teda, ak odpadli dôvody na ďalšie konanie v konaní podľa druhej hlavy, piatej časti OSP, odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok tak, že žalobu zamietol, pretože podklad na konanie - povolenie na trvalý pobyt zaniklo zo zákona o pobyte cudzincov uplynutím lehoty a žalobca v jeho zmysle o nové povolenie zatiaľ nepožiadala.

V.

Trovy konania

O trovách konania rozhodol odvolací súd tak, že nárok na ne nemá žiadna zo strán, pretože žalobca v konaní nemal úspech a žalovaný na ne nemá nárok aj napriek tomu, že v konaní úspešný bol.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.